

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	15
1. Władza publiczna we współczesnym państwie	15
2. Administracja publiczna	16
3. Prawo administracyjne	22
3.1. Pojęcie i zakres prawa administracyjnego	22
3.2. Stosunek administracyjnoprawny	23
3.3. Struktura i źródła prawa administracyjnego	25
4. Prawo administracyjne i administracja publiczna jako przedmiot nauki	27
CZĘŚĆ I	
PODMIOTY (PERSONAE)	29
Rozdział 1	
Organy administracji publicznej	31
1.1. Pojęcie i rodzaje	31
1.2. Organy administracji rządowej i samorządowej	35
1.2.1. Samorząd w ogólności	35
1.2.2. Samorząd zawodowy	38
1.3. Organy jednoosobowe i kolegialne	41
1.4. Prawa i obowiązki organu administracji publicznej	45
1.4.1. Kompetencje	45
1.4.2. Zakres działania	48
1.4.3. Właściwość	49
1.4.4. Zadania	49
1.4.5. Postulaty kompetencyjne	50
1.5. Typowe relacje w administracji publicznej	52
1.5.1. Wprowadzenie	52
1.5.2. Koordynacja	53
1.5.3. Współdziałanie	55
1.5.4. Kontrola	56

1.5.5. Nadzór	57
1.5.6. Kierownictwo	58
1.5.7. Podsumowanie	59
1.6. Sieci administracyjne jako przejaw współdziałania w administracji	59
1.6.1. Wprowadzenie	59
1.6.2. Unijny model sieciowego powiązania z krajowymi organami administracji	60
1.6.3. Polskie sieci administracyjne	62
1.7. Ustrój administracji centralnej	65
1.7.1. Pojęcie administracji centralnej	65
1.7.2. Zadania i zakres działania administracji centralnej	66
1.7.3. Struktura administracji centralnej	67
1.7.4. Skład i powołanie Rady Ministrów	70
1.7.5. Rada Ministrów jako kolegiálny organ administracyjny	73
1.7.6. Funkcje i kompetencje Rady Ministrów i jej członków	75
1.7.7. Organizacja ministerstwa	79
1.8. Ustrój administracji terenowej	81
1.8.1. Podział terytorialny dla celów administracyjnych	81
1.8.2. Samorząd terytorialny	87
1.8.3. Administracja rządowa w terenie	94
Rozdział 2	
Publiczne jednostki organizacyjne	97
2.1. Istota i rodzaje	97
2.2. Zakład administracyjny (publiczny)	99
2.2.1. Istota zakładów administracyjnych	100
2.2.2. Użytkownicy zakładu administracyjnego i władztwo zakładowe	103
2.2.3. Niepubliczne (prywatne) zakłady administracyjne	106
2.3. Przedsiębiorstwo publiczne	107
Rozdział 3	
Podmioty administrowane	115
3.1. Osoby fizyczne	115
3.1.1. Osoba fizyczna jako podmiot administrowany	115
3.1.2. Osoba fizyczna kontrolująca administrację – obywatelska kontrola nad administracją	126
3.1.3. Osoba fizyczna jako uczestnik sprawowania administracji	132
3.2. Jednostki organizacyjne niepubliczne	139
3.2.1. Istota i rodzaje	139
3.2.2. Jednostki organizacyjne o charakterze niegospodarczym	142
3.2.3. Stowarzyszenia	143
3.2.4. Fundacje	146
3.2.5. Fundacja rodzinna	148
3.2.6. Związki pracodawców i związki zawodowe	149
3.2.7. Partie polityczne	151
3.2.8. Kościoły i związki wyznaniowe	153

3.2.9. Organizacje przedsiębiorców	155
3.2.10. Społeczno-zawodowe organizacje rolników	157
CZĘŚĆ II	
RZECZY (RES)	159
Rozdział 1	
Rzeczy publiczne – pojęcie i klasyfikacja	161
1.1. Dobra publiczne w naukach społecznych	161
1.2. Dobra publiczne w prawie w perspektywie historycznej	164
1.3. Współczesne koncepcje dóbr oraz rzeczy publicznych	167
1.3.1. Rzeczy (dobra) publiczne – określenie pojęcia	167
1.3.2. Klasyfikacja rzeczy (dóbr) publicznych	168
Rozdział 2	
Środowisko i przyroda	173
2.1. Uwagi wprowadzające	173
2.2. Pojęcie środowiska i jego ochrony	174
2.3. Ochrona przyrody	177
2.4. Źródła prawa i zasady ochrony środowiska	181
Rozdział 3	
Wody	187
3.1. Wprowadzenie	187
3.2. Zarządzanie wodami	188
3.3. Korzystanie z wód i ich ochrona	192
Rozdział 4	
Lasy	197
4.1. Ogólna charakterystyka oraz funkcje lasów	197
4.2. Źródła prawa leśnego	198
4.3. Pojęcie lasu oraz gospodarki leśnej	200
4.4. Zasady gospodarki leśnej i prawa leśnego	201
4.5. Rodzaje lasów	203
4.6. Administracja leśna w ujęciu podmiotowym	206
Rozdział 5	
Kopaliny	209
5.1. Podstawy prawne ochrony kopalin	209
5.2. Kopaliny – określenie pojęcia	210
5.3. Ochrona kopalin jako składnika środowiska	211
5.4. Poszukiwanie i wydobywanie kopalin	212
5.4.1. Koncesje	213
5.4.2. Teren, obszar oraz zakład górniczy	214
5.4.3. Odpowiedzialność za szkody	216
5.5. Organy administracji geologicznej	217

Rozdział 6	
Dobra kultury	219
6.1. Uwagi wprowadzające	219
6.2. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	221
Rozdział 7	
Mienie publiczne	229
7.1. Mienie państwowe	229
7.2. Mienie jednostek samorządu terytorialnego	237
Rozdział 8	
Administracyjnoprawna ingerencja w prawo własności	241
8.1. Wywłaszczenie	241
8.2. Administracyjnoprawne obowiązki właściciela (zarządcy) rzeczy	246
CZĘŚĆ III	
DZIAŁANIA (ACTIONES)	251
Rozdział 1	
Różnorodność działań administracji publicznej – prawne formy i metody działania	253
Rozdział 2	
Akty prawne generalne	263
2.1. Rozporządzenia	263
2.2. Akty prawa miejscowego	266
2.3. Akty normatywne wewnętrzne	271
2.4. Akty planowania	274
2.5. Akty generalne kierownictwa – wytyczne i polecenia	277
2.6. Akty regulacji sektorowej	279
2.7. Akty wykładni prawa	282
2.8. Akty „miękkiego” prawa administracyjnego	285
Rozdział 3	
Akt administracyjny	289
3.1. Wprowadzenie	289
3.2. Przegląd definicji pojęcia „akt administracyjny”	289
3.3. Istota aktu administracyjnego i jego cechy	290
3.3.1. Oparcie na przepisach prawa administracyjnego	291
3.3.2. Władczość i jednostronność	292
3.3.3. Oświadczenie woli	293
3.3.4. Organ administracji publicznej	295
3.3.5. Skierowane do zindywidualizowanego podmiotu spoza administracji publicznej	295
3.3.6. Kształtowanie sytuacji prawnej podmiotu spoza administracji w sposób wiążący	296

3.3.7. Konkretna sprawa	297	
3.3.8. Podsumowanie	298	
3.4. Podstawa aktu administracyjnego	298	
3.5. Rodzaje aktów administracyjnych	299	
3.6. Trwałość aktu administracyjnego	300	
3.7. Inne rodzaje aktów administracyjnych	303	
3.7.1. Generalne akty administracyjne	303	
3.7.2. Rzeczowe akty administracyjne	305	
Rozdział 4		
Czynności materialno-techniczne	309	
4.1. Istota i znaczenie	309	
4.2. Wydawanie zaświadczeń	315	
4.3. Czynności egzekucyjne	318	
4.4. Czynności kontrolne (w stosunku do podmiotów administrowanych)	320	
Rozdział 5		
Czynności społeczno-organizatorskie	325	
5.1. Istota i znaczenie	325	
5.2. Administrowanie przez udzielanie informacji – administrowanie informacyjne	330	
Rozdział 6		
Czynności konsensualne	335	
6.1. Istota i znaczenie czynności konsensualnych	335	
6.2. Czynności konsensualne prawa administracyjnego	338	
6.3. Czynności konsensualne prawa cywilnego – umowa w administracji publicznej	341	
Rozdział 7		
Sankcje administracyjne	345	
7.1. Wprowadzenie	345	
7.2. Sankcja w prawie administracyjnym	346	
7.3. Ustalanie konsekwencji niepodporządkowania się normom prawa administracyjnego	348	
7.4. Różnice pomiędzy sankcją administracyjną a karą	349	
7.5. Podsumowanie	350	
CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA – ZASADY I WARTOŚCI PRAWA ADMINISTRACYJNEGO		351
Bibliografia		357
Skorowidz		365
Notki biograficzne		369